B. Talyigás Katalin – Hegyesi Gábor

Bevezető Suzanne Stanisiere kitüntetési beszéde elé

Nagy öröm számunkra, hogy kedves barátunk és munkatársunk, **Suzanne Stanisiere megkapta az egyik legmagasabb franciaországi kitüntetést!** Az ünnepi beszédet teljes terjedelmében olvashatják a bevezetőnk után a T. Olvasók! Azok számára, akik nem ismerik Suzanne-t, a főszerkesztő kérésére igyekszünk röviden bemutatni magyarországi tevékenységét.

Sokunk számára, akik ismerhetjük, Ő a francia Ferge Zsuzsa. Alapvető jellemzője ugyanaz: nagy tekintélyű, szigorú tudós asszony, aki ugyanakkor hihetetlenül közvetlen, önzetlen, és a szó valódi értelmében: Ember.

Amikor Magyarországra jött a kilencvenes évek elején (ami Szőnyi Magdának volt köszönhető), egyértelmű volt a célja: segítséget kívánt nyújtani az újonnan induló szociálismunkás-képzésnek! Ennek egy következő állomása volt a már a szakmában dolgozók szakmai támogatása azáltal, hogy segítségével (is) megtanultuk és bevezettük szakirányú továbbképzési szakként a szociálismenedzser-képzést az akkor még önálló Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola Általános Szociálismunkás-képző Tanszékén. Az egyébként helyileg Salgótarjánban, a Török Iván, majd Demus Iván vezette Népjóléti Képzési Központban zajló képzésen keresztül sok intézményigazgató ismerkedhetett meg már az Európai Unióhoz való csatlakozás előtt az európai szociális intézmények vezetésének elméletével és gyakorlatával. Ennek alapján több magyar egyetem is bevezette a képzést, és ez is hozzájárult a szociális ellátások modernizálásához.

A szociálismenedzser-képzés magyarországi bevezetése Suzanne nélkül azonban nem valósulhatott volna meg!

Először ugyanis megszervezte – a strasbourgi Szociális Munkásképző Főiskola kollégáival együtt − a képzők képzését. A legjobb nyugat-európai gyakorlattal ismerkedhettek meg a magyar tanárjelöltek Strasbourgban és Darmstadtban. A strasbourgi tanulmányutunk húsz év után is felejthetetlen. Pontosan előkészített program alapján arra adott választ a kurzus, hogyan dolgozhatunk együtt a hallgatókkal, hogy a lehető legtöbbet sajátítsák el a demokratikus vezetés módszertanából a szociális menedzsment szakmai programja mellett. Bemutatta kollégáival, hogyan lehet az általuk vezetett intézmény transzparens a kliensek és a külvilág előtt, hogyan lehet magas színvonalú szervezettség eredményeképpen jól működő, kliensközpontú a szolgáltatás. Arra is hangsúlyt fektettek, hogy megismerjük, hogyan előzik meg a kollégák kiégését, hogyan kezelik az elkerülhetetlen intézményen belüli konfliktusokat.

Az 1995-ben indult képzés hallgatói magyar diplomájuk mellé megkapták a szociális menedzsereket képző iskolák európai szervezetének, az EURODIR-nek a diplomáját is. Ez bekapcsolta a hallgatókat a nemzetközi szakmai közéletbe is, hiszen a diploma

megszerzésének az is feltétele volt, hogy legalább egy hetet egy EU-s országban gyakoroljanak. Legtöbbjük Strasbourgban töltötte ezt a gyakorlatot, amit az a Social San Frontier (Szociális Szféra Határok Nélkül) nevű civilszervezet bonyolított, amelynek a megalapításában és működtetésében szintén Suzanne játszotta a vezető szerepet. A magyar résztvevők sokat tanulhattak e szervezet keretében, s az ottani tapasztalatokhoz kapcsolható a SZIME (a Szociális Intézményigazgatók Magyarországi Egyesülete) létrehozása is.

Fontos jellemzője Suzanne-nak, hogy óriási energiákkal volt képes nemzetközi hálózatokat alakítani és működtetni. Ennek köszönhetjük, hogy éves rendszerességgel találkoznak és tudományos igényű konferenciákon eszmét cserélnek francia, német, lengyel, román és magyar szakemberek.

Húsz év után, 2015 őszén találkozott Suzanne újra a volt hallgatókkal a kitüntetése alkalmából szervezett baráti találkozón, s azt tapasztaltuk: máig él a képzés hatása, mind az itthoni, mind a külföldi gyakorlaton szerzett tudás.

Gratulálunk Suzanne-nak a tanári stáb, a több mint száz diplomát szerzett intézményvezető és kiterjedt magyar baráti körének a nevében, és köszönjük a francia–magyar és magyar–európai kapcsolatok elmélyítéséért végzett munkáját! Jó egészséget kívánunk Suzanne-nak, és még sok évig tartó szakmai és baráti együttműködést!

NEMZETI ÉRDEMREND ÉRDEMÉRMÉNEK ÁTADÓ ÜNNEPSÉGE
Suzanne STANISIERE SZÁMÁRA
2015. október 9.

M. Hélene CILLIG köszöntő beszéde

Kedves Madame Stanisiere,
Elnök Úr (ESTES)
Igazgató Asszony (ESTES)
Professzor Urak és Hölgyek, az EURODIR találkozó résztvevői,
Uraim és Hölgyeim, akiket Suzanne barátaiként köszönthetek!

Számomra ez nemcsak egy megható pillanat, hanem egyben egy hatalmas megtiszteltetés is, ami az Ön részéről ért, kedves Suzanne, akinek azt köszönöm, hogy engem választott ezen ünnepi pillanat kísérőjéül!

Az a megtisztelő feladat jutott nekem ugyanis, hogy átadjam Önnek a Nemzeti Érdemrend lovagi kitüntetést, amelyet a francia Munkaügyi, Foglalkoztatási és Társadalmi Párbeszéd Minisztériumának vezetője, François Rebsamen javasolt, és azt a 2014. május 15-i ülésén elfogadott.

Megható pillanatok ezek Önnek, Önöknek és nekünk mindnyájunknak, megtiszteltetés és egyben az öröm pillanatai több dolog okán.

Ezek az öröm pillanatai, Hölgyeim és Uraim, hiszen az az ügy, ami miatt most itt vagyunk, az az, hogy együttesen megemlékezzünk egy olyan személyről, akit ismerünk, akit becsülünk, és akit Önök közül jó néhányan hosszú évek óta bizalmukkal tüntettek ki érdemeinek köszönhetően. Ő Suzanne Stanisiere, akinek a teljesítményét a legmagasabb állami hivatalok is elismerik ezzel a kitüntetéssel.

Ez egy különleges öröm magamnak is, mert ez az ünnepség lehetővé teszi számomra, ill. a számunkra, hogy kicsit elmerüljünk ebben a néhány elmúlt évben, és hogy újra áttekintsünk néhány pillanatot, amikor alkalmunk volt olykor-olykor összetalálkozni.

Ezek persze nem véletlen találkozások voltak, hanem olyan pillanatok, amelyekben a személyes történetek, utak összetalálkoztak, s amelyekben erős, becsvágyó, olykor utópikusnak tűnő projektek, tervek együtt egy közös történet pillanatai lettek.
Ezek a tervek, álmok mára már az EURODIR keretei között megvalósult és teljes körűen kibontakoztatott projektekké váltak.

Közös érdekünk, hogy hozzunk létre egy, az emberi kapcsolatokra épített európai intézményt, egy közös Európát. Ennek kapcsán a szociális segítők, szakemberek, igazgatók képzéséhez fűződő elköteleződésünk említendő meg, mely 1998 márciusáig repít minket vissza időben, ami a Szociális Szféra Határok Nélkül elnevezésű szervezet megalapításának ideje.
Ez a mai ünnepség egyben egy alkalom arra, hogy újra találkozzunk Önnel, tovább mélyítsük kapcsolatainkat, és tudatosítsuk, hogy az Önnek megítélt kitüntetés egy teljesen megérdemelt dolog is.

Valójában, Hölgyeim és Uraim, Suzanne Stanisiere életútja kétségkívül megérdemli, hogy a világ elé tárják. Éppen úgy, ahogyan érdemes megismertetni az emberekkel Suzanne gazdag, eltökélt és határozott személyiségét is. Az övé ugyanis egy igen kevéssé szokványos életút!

Önéletrajzát olvasva két nagy fejezet ötlik a szemünk elé. Az egyik az Ön szakmai életútja, a másik az ehhez fűződő tevékenységei.

Nem fogom persze Önöknek most végigolvasni teljes részletességgel ezt a figyelemre méltó életrajzot, s főleg nem fogom szigorú időrendben végigsorolni azokat az eseményeket, melyek idézik azokat az érdemeket, amelyek ünneplésére ma összejöttünk. Arra teszek inkább kísérletet, hogy kiemeljem azokat az eseményeket az Ön történetéből, melyek kiugrónak tűntek a számomra.

Suzanne Santucciként Toulonban, olasz család gyermekeként látta meg a napvilágot, 1941 júliusában. 1941 és az azt követő évek egy szörnyű korszakot jelentettek egész Európa számára, amelyben mégis egy eltökélt akarat ébredt: Európa újraépítése.

Vajon a kislány, a fiatal nő, aki Ön volt, érzékelte-e a történelem eme dimenzióját? Hiszen felnőtté cseperedve és a szakmájában működni kezdve, Ön az egyik szereplője lett a nemzetek közelítésére törekvő újjáépítkező munkának.

Előrehaladni, sikeresnek lenni minden körülmények között, bele volt vésve az Ön neveltetésébe – ahogy Ön ezt megosztotta velem. Úgy érzem, hogy ez az érzés végig ott dolgozott Önben.

Felül kellett azonban kerekednie egy nagyon nehéz élethelyzeten, amely az Ön szakmai jövőjét befolyásolta. Miközben az Ön érdeklődése arrafelé vonzotta, hogy elvégezze a női politechnikumot, egy betegség megakadályozta, hogy ebben igazán szabad döntést hozhasson. Így a marseille-i Gyógypedagógiai Főiskola felé fordult érdeklődése. Ezen a ponton kezdődik a szakmai életútjának fontos fejezete.

Diplomájával a zsebében, egy szociális intézményben kezdett dolgozni, ahol hamar vezetője lett az oktatási központnak.

A Strasbourgi Egyetemen folytatta későbbi tanulmányait, s a városban élettársával, Guy Stanisiere-rel le is telepedtek. Ő innentől az Ön hűséges társa és kísérője volt mindabban, ami következett. Megkezdte pszichológiai tanulmányait, és megszerezte az alkalmazott pszichológia és oktatási tudományok alapdiplomáját. Ezt a képzést François Dolto pszichoanalitikus képzésével és szupervíziójával egészítette ki. Ez a képzés és életpálya megnyitotta az ajtókat Ön és egy kettős karrier előtt: az egyiket az oktatói, a másikat a klinikai pszichológia irányába, magánrendelő és intézmény keretei között dolgozva.

Az önéletrajzában talán túl szerényen „kapcsolódó tevékenységei" címszóval illetett fejezetben olvasható kiemelt elkötelezettsége és víziója a szociális szakembereket segítő nemzetközi együttműködés iránt.

Természetesen szakmai működésének köszönhetően és ennek támogatásával jutott el oda, hogy kialakítsa a nemzetközi tevékenységeket, melyek az EURODIR intézmény létrehozásáig vezetett el.

Tekintve, hogy az Ön életrajzának a három fő vonulatát csak érintőlegesen említettük, szeretnék most megállni néhány pillanatra Suzanne karrierjének e három tetten érhető dimenzióját vizsgálva. Ha én most egy fényképész lennék, e három fotó készítését javasolnám Önöknek.

1. Az első a tanárnőről készülne.
33 éven át ebben a bizonyos említett iskolában adta át tudását, ismereteit. Közkinccsé tette kompetenciáit és gyakorlati tapasztalatait azon különbő megbízatások, feladatok által, melyeket itt gyakorolt: oktatóként, a hallgatók munkájának koordinálójaként, különböző programok kivitelezőjeként, tanulók mentoraként, kísérletezőként.

Ugyanebben az időszakban, az egyetemen, adjunktusként több más területtel volt alkalma találkozni és kapcsolatot építeni, pl. pszichológushallgatókkal, ápolókkal és egészségügyi dolgozókkal. Kidolgozta a képzők képzési rendszerét, és ehhez biztosított különböző projektek számára alkalmazható technikai segítséget, pl. Guatemalában és a kongói Kinshasában.
Ez az elméleti-oktatói megközelítés, amelyet Ön mindig is gyakorlati megvalósításig szeretett volna elvinni, ez a pszichológus-terapeutai (gyakorlatias) attitűd és egyben elméleti megközelítés – vagyis az elmélet és gyakorlat együttes megjelenítése maga a mi szociális képzőintézményeink következetes védjegye.
Ez az első fotó tehát Strasbourgban készült.

2. A második fénykép Európában készült.

Ön, kedves Suzanne, egy meggyőződéses Európa-polgár, és ez a meggyőződése konkrét megvalósulásokba fordítódik le, vagyis nagyra törő projektjei kivitelezésébe, amelyeket még a kezdetekkor én értékeltem, s amelyek meghirdetésük pillanatában még igen utópikusnak hatottak.
Az ESTES, vagyis a strasbourgi Szociálismunkás-képző Iskola keretei között Ön szintén, immár a nemzetközi együttműködés felelőseként, annak létrejöttét segítette elő. 10 éven át európai uniós programok, projektek kivitelezését dolgozta ki (Erasmus, Tempus, Leonardo). Ennek érdekében szímíthatott az Igazgató Asszony és az iskolai Elnök Úr bizalmára, és a többi kolléga támogatására.

Az a terv, hogy az Önök munkájához egy európai dimenziót rendeljenek hozzá, akkor konkretizálódott, amikor 1998. március 15-én Kéhlben, egy nemzetközi irányítású Egyesületet hoztak létre, Szociális Szféra Határok Nélkül néven.
Ez lett a kezdete egy hosszú és termékeny együttműködésnek, azokkal az országokkal konkrétan, amelyek akkortájt csatlakoztak az Európai Unióhoz, az akkori politikai fejlődés érdekében. Szakmai gyakorlatok, tanulmányutak, képzések létrehozása, létesítmények vezetése, ill. szociális minisztériumok szolgáltatásainak megteremtése (Magyarország, Lengyelország, Románia) mind az Ön szakmai hitelét gyarapítja.
Az a víziója, mely a nemzetközi együttműködések kialakítására vonatkozik, a folyamatos interkulturális párbeszéd gyakorlásában gyökeredzik, ami az egyetlen módszer, mely megértést, elfogadást, kölcsönös gazdagítást, értékközösségek létrehozását teszi lehetővé (s ami sok ember életéből ma is igen hiányzik).

Ön tehát úgymond túllépte a „Két folyó kertjét”, mely a mi országunk, hogy kiterjessze szakmai munkájának „játékterét” Európa többi, szívünknek, illetve az Ön barátai számára oly annyira kedves és sokat jelentő részére is.

3. Hogy mindez megvalósuljon, kedves Suzanne, fel kell idézzek egy harmadik fotót, azt, amely viszont a „cégvezetőt” ábrázolja.

Igen, ez valóban az a vállalkozói szellem, a valamire vállalkozás íze, ami megannyi éven keresztül elkísérte Önt. Például szakmai működésének első éveitől számítva Ön elkötelezte magát Strasbourg városában arra, hogy egy új oktatási szolgáltatást teremtsen, majd a Nevelők Iskolája Önt bízza meg, hogy bevezesse ezt a képzési szolgáltatást kísérleti jelleggel a foglalkoztatásban.

Ez a vállalkozói szellem volt az, ami hozzájárult szakmai egyesületek létrehozásához, konferenciák szervezéséhez, párbeszédek kialakításához, kiállítások megszervezéséhez és a szükséges finanszírozás megtalálásához. Ehhez szükség volt a meggyőződésére, eltökéltségére és kitartására, kellett hozzá energia, türelem, olykor humor, nagylelkűség és sok-sok szeretet az Önhöz közel állók iránt, annak érdekében, hogy sikerüljön mindaz, amit eltervezett.

Mindezt az erőfeszítést külföldön is elismerték. Így megkapta a magyar Szociális és Családügyi Minisztérium és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kara elismerő oklevelét. Lengyelországban pedig Ön megkapta a „Sapere Aude” díjat a Felső-sziléziai Oktatási Tudományok Főiskoláján, amivel az Ön *„első lépések megtételére vonatkozó bátor gondolkodását”* ismerték el.

Befejezésül hadd térjek vissza Professzor Zwotak ezen díj átadás alkalmából írott szavaira:

„Hölgyeim és Uraim, azért vagyunk itt, hogy kitüntessük a tudományos gondolkodás egyik nagyasszonyát. Egyszerre pedagógus és pszichológus, akinek szenvedélye a szocioedukatív szféra, aki emellett előmozdítója a társadalmi felelősségvállalás területén a nemzetközi párbeszédnek. Számos év óta ő az európai partnerség alkotó szelleme, és a nagy együttműködő a keresők és gyakorlók között."

Mindezen kiváló okok miatt az én felelősségem volt, kedves Asszonyom, hogy felidézzem azokat a jelentős dolgokat, amelyeket Ön tett és megvalósított, s amelyeket országunk elismer, mint amelyek tekintélyét emelték.
Suzanne Stanisiere Asszony, a köztársasági elnök nevében és a ránk ruházott hatalom által ezennel Önt a Nemzeti Érdemrend Lovagjává avatom!

Fordította: Makra Krisztina